

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 5 februari 2021 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een persoonsgebonden budget voor verpleging en verzorging (PGB vv).

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.29 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op een persoonsgebonden budget voor verpleging en verzorging omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoeker

Verzoeker is een 62-jarige man die alleen woont. Verzoeker heeft MS en is als gevolg hiervan rolstoelafhankelijk en heeft last van spasmen en obstipatie.

De indicierend wijkverpleegkundige heeft een indicatie gesteld van 28 uur en 30 minuten verzorging per week. De geïndiceerde zorg betreft het scheren van de hoofdharen, neus, oren, schaamstreek en het bijhouden van de wenkbrauwen, verzorging van nagels en het gebit, verzoeker rechtop zetten in zijn rolstoel, het uitzetten en aanreiken van de medicatie, zorgen voor voldoende voeding inname gedurende de dag en het zo nodig ondersteunen bij het eten. Daarnaast is er tijd geïndiceerd voor hulp bij de toiletgang, het legen van de katheterzak, het zo nodig verschonen, begeleiding bij tandartsbezoek en het zorg dragen voor vocht en voeding.

Verzoeker ontvangt ook 20 uur en 25 minuten verzorging per week in natura. Verder is er voor verzoeker een Wet langdurige zorg (Wlz) indicatie aangevraagd.

Verweerder heeft een PGB vv toegekend van heeft 1 uur en 45 minuten verzorging per week in afwachting van de mogelijke toegang tot de Wlz. Dit betreft 10 minuten per dag voor hulp bij de toiletgang en 5 minuten per dag voor het ledigen van de katheterzak. Verweerder voert hierbij aan dat het scheren van hoofdharen, neus, oren, schaamstreek en het bijhouden van wenkbrauwen geen zorg is zoals verpleegkundigen deze plegen te bieden. Er is volgens verweerder geen sprake van een geneeskundige context voor wat betreft de ADL zorg, hulp

bij voeding en toezien op inname van vocht en voeding. Daarnaast wordt het uitzetten van medicatie als een samenvallende handeling beschouwd en kan verzoeker volgens verweerder de medicatie zelf innemen. Het uitzetten van de medicatie kan ook vervangen worden door een baxterol. Om het onderuitzakken in de rolstoel tegen te gaan kan gebruik gemaakt worden van hulpmiddelen daarnaast is geen sprake van een geneeskundige context.

Juridisch kader

Verpleging in de wijk omvat 'zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden' en wordt geleverd 'in de eigen omgeving' van de verzekerde. Deze zorg kan onder de Zvw vallen als er sprake is van 'een behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop', zoals omschreven in artikel 2.10 van het Besluit zorgverzekering (Bzv). Dit wil zeggen dat de zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden plaatsvindt met het oog op herstel van gezondheid, of het voorkomen van verergering van ziekte of aandoening. Er hoeft niet altijd sprake te zijn van verpleegkundige handelingen. Ook alleen verzorging is mogelijk onder deze Zvw-bepaling. Dit kan nodig zijn om bij een verzekerde aandoeningen of een verergering hiervan te voorkomen.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Het dossier bevat de PGB aanvraag met het daarbij behorende zorgplan. Het dossier bevat geen medische informatie.

Scheren hoofdharen, neus, oren, schaamstreek en bijhouden wenkbrauwen

Het scheren van hoofdharen en schaamstreek is in dit geval geen zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden. Indien deze zorg nodig is ten behoeve van bijvoorbeeld een ingreep of het plakken van pleisters dan kan het wel behoren tot het verpleegkundige arsenaal. Het bijhouden van wenkbrauwen, neus- en oorhaar is over het algemeen nooit zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden.

Begeleiden tandartsbezoek

Het begeleiden bij een tandartsbezoek behoort niet tot het verpleegkundig arsenaal en is nooit zorg zoals verpleegkundigen die plegen te beiden.

Overige geïndiceerde zorg

De zorg rondom voeding, uitzetten en aanreiken van medicatie, het rechtop zetten in de rolstoel, huid en nagel verzorging en verschonen is niet onderbouwd in het zorgplan. Het is onduidelijk hoe gekomen is tot het aantal geïndiceerde uren en wat de zorg inhoudt. Het is verder onduidelijk of sprake is van een geneeskundige context, dit is onvoldoende onderbouwd. Daarnaast lijkt de zorg rondom de voeding ook dubbel geïndiceerd te zijn. Het is onduidelijk wat er bedoeld wordt met het zorgen voor voldoende voeding inname en het zorgen voor vocht en voeding en wat het verschil hier tussen is.

Conclusie

Het scheren van hoofdharen, neus, oren, schaamstreek en bijhouden wenkbrauwen en het begeleiden bij een tandartsbezoek is geen zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden. De overige geïndiceerde zorg is niet onderbouwd en daarnaast is onduidelijk of sprake is van een geneeskundige context. Verzoeker kan geen aanspraak maken op een PGB vv ten laste van de basisverzekering voor deze zorg.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoeker kan geen aanspraak maken op een PGB vv ten laste van de basisverzekering voor de geïndiceerde zorg met betrekking tot het scheren van hoofdharen, neus, oren, schaamstreek en het bijhouden van wenkbrauwen, uitzetten en toedienen van medicatie, rechtop zetten in de rolstoel, huid en nagel verzorging, verschonen, begeleiding bij tandartsbezoek en de zorg rondom voeding.